

I - ARABAKO BATZAR NAGUSIAK ETA ARABAKO LURRALDE HISTORIKOAREN FORU ADMINISTRAZIOA

Arabako Foru Aldundia

INGURUMEN ETA HIRIGINTZA SAILA

211/2016 Foru Agindua, abuztuaren 30ekoa, zeinaren bidez hasierako onarpena ematen baitzaio eta entzunaldi izapidea igaroarazten ES2110004 KBE Arkamo-Gibijo-Arrastaria Kontserbazio Bereziko Eremuaren eta ES0000244 Gorobel Mendilerroa hegaztientzako babes bereziko eremuaren Kudeaketa Gidalerro eta Neuriei

Eusko Jaurlaritzaren Gobernu Kontseiluaren 2000ko azaroaren 28ko eta 2003ko ekainaren 10eko erabakien bidez, eta bat etorri Arabako Foru Aldundiarekin, hegaztientzako babes bereziko lau eremu (HBBE) izendatu ziren eta, bestalde, Arabako 25 guneh proposatu ziren Batasunaren Garrantzizko Leku (BGL) izendatzeko. Proposamen hori Europako Batzordeari aurkeztu zitzaion, eta hark onartu egin zuen Batasunaren Garrantzizko Lekuen zerrenda (BGL) 2004/813/EE eta 2006/613/EE erabakien bitartez, zeinak, hurrenez hurren, eskualde biogeografiko atlantiarrari eta mediterranearrari baitagozkio, eta horietan bietan sartuta zegoen ES2110004 Arkamo-Gibijo-Arrastaria BGLa.

Euskal Autonomia Erkidegoko natura babesteko Legeak (16/1994 Legea, ekainaren 30ekoa, zeinaren testu bategina apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuaren bidez onartu baitzen), 13. artikuluan, Euskal Autonomia Erkidegoko natura guneh babestuen sareko beste kategoria baten moduan sartzen du Natura 2000 Sarea (BGL Batasunaren Garrantzizko Lekuak, HBBE Hegaztientzako Babes Bereziko Eremuak eta KBE Kontserbazio Bereziko Eremuak).

Habitat naturalak eta basa fauna eta landaredia zaintzeari buruzko Zuzentarauak (Kontseiluaren

92/43/EEE Zuzentaruak, 1992ko maiatzaren 21ekoa) 4. artikuluan eta Natura ondare eta biodibersitatearen Legeak (42/2007 Legea, abenduaren 13koa) 44. eta 45. artikuluetan xedatutakoarekin bat etorri, autonomia erkidegoek, jendaurrean jartzeko prozeduraren ondoren, BGL guztiak kontserbazio bereziko eremu (KBE) izendatuko dituzte, eta beharrezkoak diren kontserbazio neurriak ezarriko dituzte bai KEBetarako bai HBBEetarako, eremu horietan dauden habitat natural moten eta espezieen eskakizun ekologikoei erantzuten dietenak. Kontserbazio neurriek berekin ekarriko dituzte kudeatze plan edo tresnak eta erregelamendu, administrazio edo kontratu neurriak.

Hala, Eusko Jaurlaritzaren Ingurumen eta Lurralde Politikako Sailak, 203/2015 Dekretu abenduaren 15ekoaren bidez, ES2110004 Kontserbazio Bereziko Eremu izendatu du "Arkamo-Gibijo-Arrastaria" BGL espazioa, eta bere II. eranskinean KBE izendatu berri horren eta ES0000244 "Gorobel mendilerroa" izeneko Hegaztientzako Babes Bereziko Eremuaren kontserbazio arau eta helburuak onartu zituen (EHAA, 14. zk., 2016ko urtarrilaren 22koa).

230/2015 Dekretu horretan, 3.2 artikuluan, honela dio: "Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrekiko Harremanetarako Zuzendaritzaren Ebazpenak ezarrita, Arabako Foru Aldundiak eremu hori kudeatzeko onartu dituen kudeaketarako gidalerroak eta neurriak Dekretu honen eranskin gisa argitaratuko dira, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen Testu Bategina onartzen duen apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuaren 22.5 artikulua ezarritakoari jarraikiz."

Horren arabera, Foru Aldundi honen Natura Ondarearen Zerbitzuak kudeaketa gidalerroak eta neurriak prestatu ditu, zeintzuek, KBEaren eta HBBEaren kontserbazio helburuak oinarri hartuta, honako hauek jasotzen baitituzte: eremuak kontserbazio egoera egokian mantentzeko

jardun egokiak, eta bai ere “ES2110004 – Arkamo-Gibijo-Arrastaria” KEBa eta “ES0000244–Gorobel mendilerroa” HBBEa izendatzea eragin duten habitat naturalak eta espezieen habitatak narriatzea eragozteko neurri egokiak.

Kudeaketa gidalerro eta neurrien artean badago memoria ekonomiko bat ere, kontserbazio neurri egokiak gauzatzeko kostuaren balioespena jasotzen duena; hori guztia, 92/43/EE Zuzentarauaren 8. artikuluan ezarritako Europako Erkidegoko kofinantzaketa oinarri hartuta.

Hasierako onarpena emateko proposatzen den “Kudeaketa gidalerro eta neurriak” ize-neko agiria honako hauen arteko koordinazioz egin da: Arabako Foru Aldundiaren Nekazaritza Saila, batetik, eta Eusko Jaurlaritzako Natura Ingurunearen eta Ingurumen Plangintzaren Zuzendaritzan nahiz Bizkaiko Foru Aldundiaren Ingurumen Iraunkortasun eta Natura Ingurunearen Sailean zerikusia duten zerbitzu teknikoak, bestetik.

Hori dela eta, abenduaren 18ko 52/1992 Foru Arauaren 40. artikulua ematen dizkidan eskumenak erabiliz, honako hau

XEDATZEN DUT

LEHENA. Hasierako onarpena ematea “ES2110004 KEB Arkamo-Gibijo-Arrastaria” Kontserbazio Bereziko Eremuaren eta “ES0000244 Gorobel Mendilerroa” hegaztientzako babes bereziko eremuaren Gidalerro eta Kudeaketa Neurrien” agiriari, Eusko Jaurlaritzaren Ingurumen eta Lurralde Politikako Sailburuaren 230/2015 Dekretu abenduaren 15ekoaren III. eranskinean txertatzearen (Dekretu horren bidez izendatu zen KEB espazioa eta onartu ziren bataren zein bestearen kontserbazio arau eta helburuak; EHAA, 14. zk., 2016ko urtarrilaren 22koa).

BIGARRENA. Agiri hori entzunaldiko izapidean eta jendaurrean jarriko da bi hileko epean. Arabako Foru Aldundiaren web orrian (www.araba.eus) ere kontsultatu ahal izango da, eta Arabako Foru Aldundiaren Ingurumen eta Hirigintza Saileko Natura Ondarearen Zerbitzuaren bulegoetan egongo da (Probintzia plaza, 4-2. solairua, Gasteiz), jendaurreko ordutegian, interesa duten administrazio, erakunde, entitate, korporazio eta partikularrentzako.

HIRUGARRENA. Foru agindu hau jakinaraztea eta entzunaldia ematea, aurreko idatz zatian adierazitako epean, “ES2110004-ARKAMO-GIBIJO-ARRASTARIA” kontserbazio bereziko eremua (KBE) eta “ES0000244 GOROBEL MENDILERROA” hegaztientzako babes bereziko eremua (HBBE) beren lurralde esparruan kokaturik duten udalei eta toki erakunde txikiei, interes sozialak ordezkatzeko dituzten elkarteei, eta ingurumena babesteko helburuak lortzeko diharduten irabazteko xederik gabeko elkarte eta organizazioei.

LAUGARRENA. Foru Agindu hau jakinaraztea Bizkaiko Foru Aldundiaren Iraunkortasuna eta Ingurune Naturala Zaintzeko Sailari.

BOSGARRENA. Foru Agindu honen berri ematea Eusko Jaurlaritzaren Ingurumen eta Lurralde Politikako Sailari, jakinaren gainean egon dadin.

SEIGARRENA. Foru agindu hau ALHAOn argitaratzea.

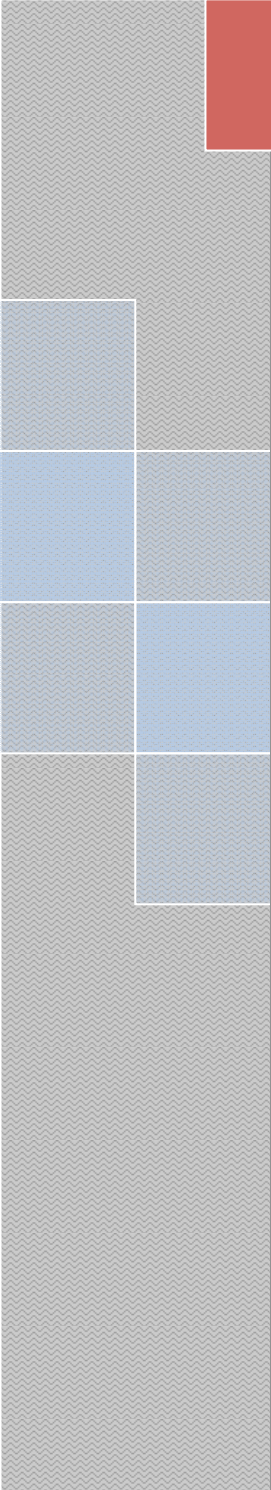
Gasteiz, 2016ko abuztuaren 30a

Ingurumen eta Hirigintza Saileko foru diputatua

JOSEAN GALERA CARRILLO

Ingurumen eta Hirigintzako zuzendaria

AMAIA BARREDO MARTÍN

**ES2110004 ARKAMO-GIBIJO-
ARRASTARIA Kontserbazio Bereziko
Eremua (KBE)**

**ES0000244 GOROBEL MENDILERROKO
Hegaztien Babes Bereziko Eremua (HBBE)**

**III Eranskina
Kudeaketarako Jarraibideak eta Neurriak**

Ingurumen eta Hirigintza Saila
Arabako Foru Aldundia
Aurrez onartzeko dokumentua 2016ko abuztua

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES00244 Gorobel HBBE
Aurrez onartzeko dokumentua (2016ko abuztua)

1

AURKIBIDEA

1. SARRERA

2. KUDEAKETAREN FUNTSEZKO EDO XEDE ELEMENTUAK KONTSERBATZEKO JARRAIBIDEAK ETA NEURRIAK.

- 2.1. BASOAK
- 2.2. BELARDIAK, LARREAK ETA MEGAFORBIOAK
- 2.3. HAITZULOAK ETA BARRUNBE KARSTIKOAK
- 2.4. ERREGEAREN KOROA (*Saxifraga longifolia*)
- 2.5. FAUNA SAPROXILIKOA
- 2.6. BASO IGEL JAUZKARIA (*Rana dalmatina*)
- 2.7. HEGAZTI NEKROFAGOAK EDOTA HABITAT HARKAIZTARRAK ERABILTZEN DITUZTEN HEGAZTIAK
- 2.8. KIROPTEROAK

3. KUDEAKETARI LAGUNTZEKO TRESNAK

- 3.1. BIODIBERTSITATEARI BURUZKO EZAGUTZAK ETA INFORMAZIOA
- 3.2. KOMUNIKAZIOA, HEZIKETA, PARTE HARTZEA ETA HERRITARREN KONTZIENTZIA
- 3.3. GOBERNANTZA

4. JARDUEREN KOSTUAREN GUTXI GORABEHERAKO KALKULU EKONOMIKOA

1. SARRERA

Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testu bateginak, apirilaren 15eko 1/2014 Dekretu Legegileak onartua, erkidegoko araudiaren babesean sortutako espazioak babesteko figurak jorrazteko mekanismo zehatz bat ezartzen du, zehazki, Natura 2000 sarean sartutako Babestutako Naturaguneei dagokienez.

Hala, legearen 5. idatz-zatiko 22. artikuluan, honako hau ezartzen da: "*Lurralde historikoetako foru organoek kudeaketa jarraibideak onartuko dituzte, kontserbazio helburuak oinarri hartuta, honako hauek jasoko dituztenak: eremuak kontserbazio egoera egokian mantentzeko neurri egokiak, habitat naturalak eta espezieen habitatak hondatzea ekiditeko neurri egokiak eta inguru horien izendapena bultzatu duten espezieei eragiten dieten aldaketak ekiditeko neurriak*".

Eusko Jaurlaritzako Ingurumen eta Lurralde Politika Sailak abenduaren 15ean emandako 230/2015 Dekretuaren bidez (*EHAako 14. zenbakia, 2016ko urtarrilaren 22koa*) Arkamo-Gibijo-Arrastaria (ES2110004) gunea Kontserbazio Bereziko Eremu (KBE) izendatu zen, bertako neurriak onartu ziren, bai eta Gorobel mendilerroko Hegaztien Babes Bereziko Eremukoak (HBBE) ere (ES0000244).

Dokumentu honetan ES2110004 Arkamo-Gibijo-Arrastaria Kontserbazio Bereziko Eremuko (KBE) eta ES0000244 Gorobel/Sierra Salvadako Hegaztien Babes Bereziko Eremuko (HBBE) **Kudeaketarako Jarraibideak eta Neurriak** ezartzen dira, aipatutako 230/2015 Dekretuan finkatutako kontserbazioko helburuetan oinarrituz.

2. FUNTSEZKO ELEMENTUETARAKO EDO KUDEAKETAKO XEDE DIREN ELEMENTUETARAKO JARRAIBIDEAK ETA KONTSERBAZIOKO NEURRIAK

2.1. BASOAK

1. helburu nagusia	Basodien naturaltasuna eta egitura hobetzea.
1.1 helburu eragingarria	Basoen naturaltasuna eta egiturazko konplexutasuna hobetzen da.
Jarraibideak	<p>D1.- Oro har, fisiografia naturala aldatzea dakartzaten urbanizazio, eraikuntza erabilera eta jardueren baimenak ezingo dira eman esparruaren babesari edo kudeaketari, ikerketari, ingurumen hezkuntzari edo dibulgazio zientifikoari lotuta ez daudenean.</p> <p>D2.- Mozketak eta basoko gainerako jarduerak bertako basoen egiturazko aniztasuna areagotzea bilatuko dute, ahal den neurrian, eta joera hori mugatzen duten faktoreak desagertzea.</p> <p>D3.- Basoak <i>naturatik gertu dagoen basogintza</i> irizpideekin kudeatuko dira; hala, soilgune handiak irekitzea saihestuko da, osasuneko, birsortzeko arrazoiengatik edo teknikoki justifikatutako beste arrazoi batzuegatik beharrezkoa denean salbu.</p> <p>D4.- Edozein helbidetako zuhaitzen seinaleetan errespetatu eta babestuko dira, ornogabe saporxilikoan espezien, hegaztien edo kiropteroen kontserbaziorako interes handiko oinak, zutik edo lurrean hildako zuhaitzak bereziki.</p> <p>D5.- KBE/HBBEren baso kudeaketak jarduerak ekidingo ditu kudeaketaren funtsezko edo xede habitatei eta espezieei perturbazio handiak eragin diezaieketen espazioko basoetan. Alde horretatik, honako hau egin beharko da.</p> <ol style="list-style-type: none"> Lan egutegia prestatu beharko da; horrenbestez, tamaina handienekoak ez dira egingo hegaztien habiak egiteko eta hazkuntzako garaitan, apiril eta uztail artean bereziki. Zaraten edo bat-bateko zaraten maila garrantzitsu bat sortuko duten jarduerak ekidingo dira hegaztiekin habiak egiten eta hazten diren garaitan, apiril eta uztail artean bereziki. Babesteko distantzia egokia gordetzea honako hauen artean: habiak egiteko eta hazteko eremuen eta lanak egikaritutako diren edo kaltegarriak izan daitezkeen edozein erabako jarduerak egikaritutako diren puntuen artean, dagokion eremua seinalatuz apiril eta uztail artean bereziki. Ur puntuak babestea; hala, ohiko mailari eutsiko zaio urteko garaiaren arabera, haien uhertasuna edo esekitako partikulen kontzentrazioa areagotuko duten jarduerak ekidingo dira, sedimenturik ez da isuriko, eta ura kutsatzea dakartzan substantziatik ez da isuriko.

Directrices	<p>D6.- Mendi publikoak antolatzeko planak eta proiektuak edo haiei dagozkien berrikuspenak ondorengo alderdiak betez egingo dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> e) KBE eta HBBE izendatuak diren kontserbazioko helburuak kontuan hartuko dituzte. f) Lurraldean egiten diren erabilera nahiz aprobetxamendu guztien plangintzan sartuko dira egurraren ekoizpenean, artzaintzan eta balio naturalen kontserbazioan eta hobekuntzan arreta berezia jarritz. g) Basoko suteen aurka babesteko neurriak plangintzan sartuko dira, esaterako: bakanketak, birbasotzeak, suebakien eremuak... h) Aprobetxamendu tradizionalak (egurra, sutako egurra eta larreak) kontserbazioko beharrezko erabilera moduan sustatuko dituzte. i) Esku hartze gabeko gunek finkatuko dituzte, baldin eta hori egitea beharrezkoa bada. j) Lepaketak eta interes bereziko beste zuhaitz batzuk kontserbatzeko neurriak identifikatuko eta ezarriko dituzte (faunarako balio handia, ondare balioa, berezitasuna, besteak beste). k) Hildako egur kopurua ebaluatuko dute eta, hala badagokio, egurra areagotzeko neurriak zehaztuko. l) Degradazio arriskua duten arbola masak identifikatuko dituzte, eta prebentzio neurriak edo kalteen zuzenketa zehaztuko (itxiturak, abere karga arautzea, birpopulatuak...). m) Erabilera Publikoko Mendi (EPM) bakoitzeko berezitasunak kontuan hartuko dituen espazioetarako larre aprobetxamenduko plana sartuko dute, eta bertan zehaztuko dira: artzaintzako egutegia, abere kargak eta aprobetxamenduaren xede diren azalerak. n) Basoko abere orlako heskaiak gordeko dira, eta heskai berrien sorrera sustatuko. o) Sastraka eta larreen azalerak identifikatuko dituzte zuhaitz formetara eboluzionatuz eta, hala badagokio, kontserbazioko neurriak zehaztuko dira haien basoetarako bilakaera dinamikoa kontuan hartuz, baldin eta sastraka eta basoko habitaten arteko banaketa balantzeak hala egitea gomendatzen badu. Habitat mota bakoitzean dauden flora eta fauna komunitateen beharra aintzat hartuko da, eta baita haien mehatxu maila ere. p) Naturaltasun indizea txertatuko dute arautzeak ezarritakoa betez. q) Basoko inbentarioaren diseinuak datu egingarrien bilketa hartuko du basoen kontserbazio egoeraren jarraipena egiteko. <p>D7.- Beharrezko neurriak eta mugak finkatuko dira basoak atzera egin ez dezan larre ertzetako gunetan, eta zuhaitzen ahultzea edota heriotza ikusten den larre antzeko eremuak berreskuratzeko.</p>
--------------------	--

Jarraibideak	<p>D8.- Jabetza partikularreko basoetan edo unadetan basoko akordioak edo kontratuak sustatuko dira unada edo zuhaitzi interesgarriak kontserbatzeko.</p> <p>D9.- Zuhaitz eta zuhaixka espezien aniztasuna areagotzea sustatuko da.</p>
Jarduerak	<p>1.- 1 hektareatako azalerako 10 lur-zati gutxienez hautatzea, garrigako egituraren bereizgarri direnak, jabetza publikoko artadietan daudenak bereziki eta jabetza erakundeekin eta mendien administrazio kudeatzailearekin adostuta, goi mendi bihurtzeko intentsitate ezberdinetako birbasotzeak egiteko.</p> <p>2.- Indibiduen oinen diametro, egitura eta tamainaren bilakaera ebaluatzea, luraren higadura eta bigarren mailako espeziak zabaltzea aurreko jardueran adierazitako lur-zatietan.</p> <p>3.- Birbasotzeari eta mendi garrigako kudeaketako jardunbide egokiei buruzko jarraibide batzuk idaztea, eta egurraren nahiz sutako egurraren lorpena goi mendi bihurtzearekin eta basoko naturaltasuna hobetzearekin bateragarria izango da.</p> <p>4.- KBEko basoko habitaterako kontserbazio egoeraren ebaluazioa prestatzea Basoko Inbentarioaren Lur-zatien Sareko parametroetan edo beste adierazle batzuetan oinarrituz beharrezkoa bada.</p> <p>5.- Jarduera plan bat finkatzea eta egikaritzea Gorobelgo pagadien hondatzea eta atzerapena gelditzeko, esaterako: birsortzeko itxitura txikiak zuhaitzi babeslekuak sortzeko, sutako egurren aprobetxamenduak konpentsatzea landatzeen edo esparruetako ereintzen bidez...</p> <p>6.- Hezeguneak berreskuratzea edo sortzea basoen barnean, bereziki fauna espezie interesgarriak daudela jakiten den eremuetan edo habitataren potentzialtasuna haietzako egokia den eremuetan (anfibia eta kiropteroetarako bereziki). Lehendik dauden hezeguneetan edo eremu higroturbosoetan hobetzeko beharren eta izan daitezkeen khipenen aurretiazko azterketa bat beharko da.</p> <p>7.- Ormijana mendiko ehun urte baino gehiagoko zurbeltzen Basoko Erreserbaren Kudeaketa Plana idaztea eta onartzea.</p> <p>8.- Lau unada aukeratzea Arkamo eta Gibijo mendietan eta mendi horien baso biodibertsitatearen erakusle direnak, honako hau dagoelako bertan: basoko espezien dibertsitatea, egiturazko dibertsitatea, zutik eta lurrean hildako egur kopurua...</p> <p>9.- Azterlan bat egitea benetako banaketa, populazioaren dentsitatea eta <i>Lopinga achine</i> lepidopteroaren ingurumen beharrak ezagutzeko.</p> <p>10.- Aurreko azterlanean lortutako datuen arabera, espezie horren aldeko neurriak ezartzea.</p>

2.2 BELARDIAK, LARREAK ETA MEGAFORBIOAK

2. helburu nagusia	Belardi eta larreen behar besteko ordezkartzari eustea bilakaera estazio ezberdinetako mosaiko heterogeneoetan eta mendiko megaforbioen kontserbazioa bermatzea.
2.1. helburu eragingarria	Karezko belardi alpetarren eta subalpetarren egungo azalerari eusten zaio gutxienez (Kod.UE 6170) (793 hektarea inguru), Larre mesofiloak <i>Brachypodium pinnatum</i>ekin (Kod.UE 6210*) orkideekin edo gabe (Kod.UE 6210) (1.160 hectarea inguru) eta ibai eurosiberiarren mendiko eta ibaiertzetako Megaforbioak (Kod.UE 6430) (4 bat hektarea).
Jarraibideak	<p>D10.- "Komunetako larreen aprobetxamenduaren kudeaketa" izeneko ingurumen eta nekazaritzako neurria sustatzea abeltzaintza estentsiboko ustiapenetan larreak kontserbazio egoera onean izan daitezen.</p> <p>D11.- Arabako Foru Aldundiak egindako jardunbide egokien gida edo eskuliburuaren aplikazioa sustatzea larreak kudeatze aldera.</p> <p>D12.- Organo kudeatzaileak azaleko lurren gainean egiten diren larreen aprobetxamendua baldintzatuko du haien galdu eta degradatu ez daitezen. Azaleko lur horietan artzaintza lana eginez gero, lur gainean eragin txikieneko ganadu espezieak sustatuko dira eta ganadu karga txikiak dituztenak.</p> <p>D13. Arabako Lurralde Historikoan, Otsoaren Kudeaketa Planean ezarritako neurriak aplikagarriak dira haren eta abeltzaintza estentsiboaren arteko gatazka saihesteko.</p>

Jarduerak	<p>11.- Belardi, larre eta megaforbioen espazio eta denboraren bilakaeraren jarraipeneko protokolo bat ezartzea airez hartutako irudiak aztertuz eta lurlean kontroleko lur-zatiak ezarriz.</p> <p>12.- 6210 eta 6210* habitaten esleipen irizpideak zehaztea, eta haien kartografia berrikustea.</p> <p>13.- Belardi, larre eta megaforbioen intereseko habitaten bilakaeraren eta KBE eta HBBE eremuko abeltzaintza erabileraren arteko harremana aztertzea, lekuko lur-zatiak hautatuz, eta jabetza publikoko mendietan daudenak bereziki, jabetza erakundeekin bat etorritik eta nekazaritza eta abeltzaintzako elkarteekin adostuta, ganaduari mugatuko zaizkionak.</p> <p>14.- Aurreko neurriaren emaitzen arabera, Natura 2000 eremuko megaforbioak kudeatzeko plan bat idaztea, artzaintzako protokolo bat eta ingurunearen karga gaitasuneko azterketa bat ezarriz.</p> <p>15.- Funtsezko elementutzat jotako edo babes bereziko araubidean hartutako erkidego mailako intereseko larre eta sastraken azalerak "balio natural handiko nekazaritza eremu" gisa sartzeko, Europako Batzordera igortzeko eta Landa Garapeneko Programan (LGP) sartzeko.</p> <p>16.- "Mendiko larreak aprobetxatzeko kudeaketa" eta "Bertako animalia arrazen kontserbazioa" Landa Garapeneko Programako neurriek KBE eta HBBE duen eragin, eraginkortasun eta efizientziaren azterketa bat egitea, biodibertsitateari lotutako adierazle neurgarriak erabiliz, eta gomendioak eginez bere zabalkundea eta erabilera hobetzeko.</p> <p>17.- "Natura 2000 Laguntzak" Plana zehaztea LGPn edo ordainketen, laguntzen edo diru laguntzen beste lerro batzuetan sartu ahal izateko, Natura 2000 sareko espazioetan barneratutako larre habitaten kontserbazioa nahiz hobekuntza sustatzeko asmoz.</p> <p>18.- Idoi, iturri eta putzuak ganadua bertan sartzeko eragotziko duten itxiturekin babestea, egurra edo ingurunearekin bat datozen beste material batzuk erabiliz eta paisaian eragin txikia dutenak. Inguruetan edanlekuak jartzea animaliek edateko erabil ez ditzaten edo habitat eta anfibioak berreskuratzen eta kontserbatzen utziko duten beste zenbait hobekuntza.</p> <p>19.- Lehendik dauden heskaiak gordeko dira, eta heskai berriak sortzea sustatuko da.</p> <p>Mendien jabetza erakundeekin eta abeltzainen eta haien erakunde profesionalarekin aurkeztu eta eztabaidatu beharreko jardunbide egokien gida bat idaztea KBE eta HBBE guztiko Erabilera Publikoko Mendien larre aprobetxamenduan, honako hauek jasoko dituen gutxienez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - abeltzaintza aprobetxamenduko eremuak eta artzaintzarako mugatutakoak. - espezie eta mendi motaren araberrako gehieneko ganadu karga.
------------------	--

Jarduerak	<ul style="list-style-type: none"> - artzaintza egutegiak. - txandaketa araubidea. - bidearen erabilerak. - larreen hobekuntzak. - azpiegituren hobekuntzak. <p>21.- Otsoa jarraitzeko eta ikertzeko ekintzak egitea espeziearen ezagutza eta kudeaketa hobetzeko eta abeltzaintza estentsiboarekiko elkarrekintzarako.</p> <p>22.- Otso eta txakur basatuen erasoak saihesteko neurriak hartzea, esaterako: zaintzeko txakurrak, babes hesiak eta uxatzeko gailuak. Otsoen erasoek eragindako kalte ordainketarekin jarraitzea.</p> <p>23.- Ingurumen Zerbitzuengatiko ordainketak aplikatzea beren esku hartzearekin habitatak eta basafaunako espezieak kontserbatzen lagunduko duten abeltzaintzako ustiapenei.</p> <p>24.- Otsoari buruzko dibulgazio kanpainak egitea eta sustatzea, eta haren esku hartzea baso unglatuak populazioak kontrolatzeko garaian eta ekosistemen kontserbazioan.</p> <p>25.- Abeltzaintza estentsiboaren ingurumen eta gizarte mailako garrantziari buruzko dibulgazioko kanpainak egitea eta sustatzea.</p> <p>26.- Azterketa bat egitea larre habitaten lepidopteroen eta bereziki <i>Phengaris arion</i> espeziearen benetako banaketa, populazio dentsitateak eta ingurumen beharrak ezagutzeko.</p> <p>27.- Aurreko azterlanean lortutako datuen arabera, espezie horren aldeko neurriak ezartzea.</p>
------------------	--

2.3. HAITZULOAK ETA BARRUNBE KARSTIKOAK (KOD. UE 8310)

3. helburu nagusia	Haitzulo eta barrunbe karstikoen balio biologikoa ezagutzea eta babestea.
3.1. helburu eragingarria	Haitzulo eta barrunbe karstikoen balio biologikoa ezagutzen da eta haiek kontserbatzeko egoera ezartzen.
Jarduerak	<p>28.- HBBEn eta KBEen dauden haitzulo eta barrunbe bakoitzaren egoera aztertzeko inbentario georreferentziatu bat egitea; balio naturalak eta inpaktuak jasoko dira, etorkizuneko kontserbazio, garbiketa, berreskuratze eta abarren jardueren lehentasun egoki bat finkatu aurretiko urrats modura.</p> <p>29.- 8310 habitataren egungo kontserbazio egoera zehaztea aurreko puntuko azterketaren berariazko helburuetan oinarrituz.</p>

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES00244 Gorobel HBBE
Aurrez onartzeko dokumentua (2016ko abuztua)

9

3.2. Helburu eragingarria	Prebentziozko araubide bat eta alerta sistema goiztiar bat abian jartzen dira.
Jarduerak	30.- Balio biologikodun barrunbeak kontserbatzeko alerta sistema goiztiar bat finkatzea, espeleologia elkarrekin lankidetzan bilatuz; hala, ikusitako ukipen guztia jakinarazteko protokolo bat izango da. Prestakuntzako eta sentsibilizaziozko bilerak egingo dira, eta haitzuloetako saguzarren populazioak jarraitzeko fitxa eredu bat banatuko da, haitzuloetan dauden beste balio natural garrantzitsu batzuen, bai eta inpaktuak hautemateena ere.
Jarduerak	31.- Ikastetxeei eta herritarrei oro har haitzulo nahiz barrunbeentzako balioei buruzko eta haiek ez ukitzeko beharri buruzko informazioa ematea; espazioa garbi eta behar bezala zaindu behar dela azpimarratuko da, zaborrik gabe.
Jarduerak	32.- Beharrezkotzat jotzen diren haitzulo eta barrunbeetarako sarrerak ixtea bertako balioen kontserbazioa bermatzeko, haien ondare biologikoa erabakitzeko azterketaren berariazko helburuekin bat etorritik. Ixteko erabilitako sistema kiropteroen igarobidearekin bateragarria izango da, eta barrote bertikalik ez da erabiliko.
Jarduerak	33.- Ohituraz hondakinak eta zaborra isuri diren barrunbeetan garbitze lanak egitea.
4. helburu nagusia	Akuiferoan izandako ukipenak ezagutzea eta kontrolatzea.
4.1. helburu eragingarria	Akuiferoan izandako ukipenak ezagutzen dira, eta prebentziozko araubide bat eta alerta sistema bat abian jartzen dira.
Jarduerak	34.- HBBEtik eta KBEtik hurbil dauden lagin estazioetako lurpeko eta lur azaleko uraren kalitateari buruzko txostenak aztertzea urtero. Kutsadura maila areagotzen dela hautematen bada, ukipenak eragiten dituzten jarduerak kontrolatzeko beharrezko neurri zuzentzaileak idatziko dira.

2.4. ERREGIAREN KOROA (*SAXIFRAGA LONGIFOLIA*)

5. helburu nagusia	Erregiaren koroaren (<i>Saxifraga longifolia</i>) kontserbazioa eta bideragarritasuna Euskal Autonomia Erkidegoan bermatzea.
5.1. helburu eragingarria	<i>Saxifraga longifolia</i> espeziearen kontserbazioa ziurtatzeko mekanismoak ezartzen dira.
Jarduerak	35.- Subijanako haitzarteko hormak zehatz-mehatz miatzea <i>Saxifraga longifolia</i> espeziea dagoen kokaleku berriak topatzeko eta georreferentziatzeko xedearekin.

Jarduerak	<p>36.- <i>Saxifraga longifolia</i> espeziearen populazioa banatzeko eremuaren kartografia zehatza egitea (1:1.000 eskalan edo eskala handiagoan), bai eta beraien behar ekologikoetarako ezaugarri fisiko nahiz geologiko egokiak dituzten espezierako potentzialki egokiak diren hurbileko eremuenak ere. Lehenengo mugapena kontserbazio eremu gisa ezagutuko da eta bigarrena, berreskuratze eremu gisa.</p> <p>37.- Espezie hori jarraitzeko plan bat ezartzea, eta bertan jasoko dira, besteak beste, kontserbazio eremuaren bilakaera, indibiduo kopurua, loretan dauden indibiduoak eta zuhaitz landareak.</p> <p>38.- Azterketa bat egitea, eta bertan analizatuko dira: espeziearen fenologia, loretze tasa, fruktifikazio tasa, fruten ekoizpena eta fruitu bakoitzeko haziena. Ugalketarako arrakasta tasa txikia hautematen bada (fruituak eta haziak), arrakasta tasan dauden arazoak azaltzeko izan daitezkeen elkarrekintza biotikoak aztertuko dira (predazioa, polinizatzailek eza...).</p> <p>39.- Intereseko edo mehatxatutako florako espezien hazien bilketa sustatzea ex situ kontserba daitezen. Haziak Euskal Autonomia Erkidegoko Germoplasma Bankuan kontserbatuko dira batez ere, eta erneketa protokolo bat idatziko da.</p> <p>40.- KBE/HBBE espazioan mehatxatuta edo interesgarriak diren florako espezien inbentarioa egitea, bai eta izan daitezkeen mehatxuena eta kontserbazio neurriena ere.</p>
------------------	---

2.5. FAUNA SAPROXILIKOA

6. helburu nagusia	Fauna saproxilikoaren populazioei egonkor eustea.
6.1 helburu eragingarria	Fauna saproxilikoaren espezien egungo egoera eta aldeko kontserbazio egoera behar bezala ezagutzen da.
Jarduerak	<p>41.- Funtsezko elementu hau osatzen duten basoko ornogabeen espezieen inbentarioa egitea.</p> <p>42.- Kontserbazioaren xede den fauna saproxilikoaren egungo kontserbazio egoera zehaztea, fauna horren banaketa nahiz oparotasunaren ezagutzaren arabera.</p> <p>43.- Espezie saproxilikoetarako eremuen mapa interesgarri bat lantzea gaur egun erabilgarri dauden aipuak georreferentziatuz.</p> <p>44.- Aldeko kontserbazio egoera zehaztea egungo kontserbazio egoera eta habitat egoera egokia aintzat hartuz.</p> <p>Basoen Oinarrizko Elementuen elkarrearen hildako egurrari eta heldutako zuhaitzei buruzko neurriak ere aplikagarriak dira.</p>

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES00244 Gorobel HBBE
Aurrez onartzeko dokumentua (2016ko abuztua)

11

6.2 helburu eragingarria	Fauna saproxilikorako habitat egokia izatea bermatzen da.
Jarduerak	<p>45.- Soilgune dentsitate handieneko eremuak kartografiatzea hostoerorkorreko basoen barnean, kartografiatutako eremu bakoitzeko habitataren kalitatea zehaztea (zutik hildako zuhaitzak eta eroritako hildako zuhaitzak), eta kasu bakoitzean basoko lan egokiak definitzea fauna saproxilikoa garatzeko egoera guztiak errazte aldera.</p> <p>46.- Hildako egurrik ez eta soilguneak dituen eremu basotsuetan, enborrak eta adarrak pilatzea eguzkiak jotzen duen tokietan.</p> <p>47.- Basoko inbentarioetan edo idazten diren mendiak antolatzeke planetan ikusten bada pagadietan dauden zutik hildako zuhaitzak ez direla behar beste, aleen eraztuntzea programatuko da <i>Rosalia alpina</i> jartzeko puntu egokiaren kopurua areagotzeko asmoz.</p>
6.3 helburu eragingarria	Basoko langile teknikoek eta basoetako kudeatzaileek jakin badakite fauna saproxilikoaren espeziek zer garrantzi eta berezitasuna duten.
Kudeaketarako jarraibideak	D14.- Fauna saproxilikorako hildako zuhaitzen eta zahartzen hasitako garrantzia gogoraraztea honako toki hauetan: prestakuntza ikastaroetan, langile teknikoekin eta administrazioko landa lanekoekin zereginak koordinatzeko eta programatzeko bileretan, basoko jabeen egindako jakinarazpenetan... hori egitea egokia denean.
Jarduerak	48.- Mendiko jabeen erakundeen eta jendearen artean, oro har, fauna saproxilikoari eta basoei buruzko liburuxka bat idatzi, argitaratu eta zabaltzea.

2.6. BASO IGEL JAUZKARIA (*RANA DALMATINA*)

6. helburu nagusia	Baso igel jauzkaria (<i>Rana dalmatina</i>) HBBEn eta KBEn kontserbatzeko egoera finkatzea, babeslekua eta hazkuntzarako eremuak emango dizkien mikrohabitata eta elementuak egotea eta populazioen arteko harremana erraztea.
7.1 helburu eragingarria	Baso igel jauzkariak (<i>Rana dalmatina</i>) HBBEn eta KBEn nahiz inguruneetan duen banaketa behar adina ezagutzea, mikrohabitata erraztea, bai eta populazioen arteko harremana ere.
Jarraibideak	D15.- Oro har hezeguneen kontserbazioa tresna gisa sustatzea haiei lotutako anfibio espezieak kontserbatzeko.
Jarduerak	<p>49.- Azterketa bat egitea baso igel jauzkariak HBBEn eta KBEn zer nolako banaketa eta oparotasuna duen kalkulatzeko, bai eta gainerako anfibio espeziaren ere, katalogatutako espeziaren bereziki. Babesleku egokiaren eskaintza erabakitzea eta kartografiatzea, eta habitataren erabilera bereiztea.</p> <p>50.- Abeltzaintzan erabiltzeko putzu berriak egiteko, ganaduak sartu ezingo duen naturalizatutako eremuei eutsiko zaie, edanlekuak erantsirik eta fauna ez itotzea ekarriko duten albokoak jarritz.</p>

Jarduerak	<p>51.- Babesleku egokien eskaintza ez dela behar bestekoa erabakitzen bada, putzu artifizialak sortuko dira baso igel jauzkariak aldeko habitata izateko aukera handiagoa izan dezan.</p> <p>52.- Ganaduak putzuak dauden eremuetan zer eragin izan dezakeen aztertzea eta, hala badagokio, eraginak zuzentzea eta faunarako nahiz habitaterako ur kalitatea bermatzea.</p> <p>53.- Heskai eta zuhaitzien sare bat sortzea aztertu eta proposatuko da ezagutzen diren populazioak beraien artean konekta daitezen KBE/HBBE eremuan bertan eta hurbileko eremuekin; horrenbestez, baso igel jauzkaria batetik bestera ibili ahalko da.</p> <p>Aplikagarriak dira, halaber, bertako basoak kontserbatzeari lotutako neurri guztiak, haien naturaltasuna eta egiturazko konplexutasuna hobetuz.</p>
------------------	---

2.7. HEGAZTI NEKROFAGOAK EDOTA HABITAT HARKAIZTARRAK ERABILTZEN DITUZTEN HEGAZTIAK

8. helburu nagusia	Sai arre, sai zuri, belatz handi, miru gorri eta belatxinga mokogorriaren presentzia ziurtatzea habiak egiteko puntuak zehatz-mehatz babestuz; gaur egun dauden elikatze eta bizitzeko azalera kontserbatzea; eta naturalak ez diren heriotza arrazoiak desagertzea.
8.1 helburu eragingarria	Eskaintza trofiko egokia bermatzea hegazti nekrofagoentzat.
Jarraibideak	<p>D16.- Indibiduoak markatzeko eta jarraitzeko tekniken aplikazioa egokia den baloratzea, esaterako: eraztuntzea, satelite bidez irratiz jarraipena egitea...</p> <p>D17.- Espezie nekrofagoen edota harkaiztarren jarraipenak janari faltari lotuta etengabe ugalketa porrot bat hautematen duen kasuetan, edo hala ezartzen duen jardueretan jasotako azterketan, bere bizitzeko eremuko ingurune naturala areagotzeko edo elikadura gehigarria emateko jarduerak aplikatzeko egokitasuna aztertzea.</p> <p>D18.- Lurralde arteko koordinazioa bultzatzea hegazti nekrofago edota harkaiztarren erabileran eta kudeaketan.</p> <p>D19.- Sai arreak Arabako Lurralde Historikoko abeltzaintza estentsiboan eragindako kalteen ikuskapen sistemari eustea, bai eta haien ondoriozko konpentsazio ekonomikoari ere.</p> <p>D20.- Oro har, Euskal Autonomia Erkidegoko komunitate intereseko hegazti nekrofagoen Kudeaketako Plan Bateratuan ezarritako neurriak aplikatuko dira.</p>
Jarduerak	54.- Hegazti nekrofagoen edota harkaiztarren populazioari egindako jarraipena, eta haren barnean sartuko da: lurraldeko bikote kopurua erabakitzea edo habia dutenena, ugalketarako arrakasta, oilaskoen heriotza tasa eta biziraupenerako tasa.

Jarduerak	<p>55.- Nutrizio beharrei dagokienez, janari ugari duten tokiak ebaluatzeko azterketa bat egitea: HBBEen eta KBEen larrean dabilzan abelburuen banaketa eta kopurua; ganadua toki horietan zenbat denbora dagoen; heriotza tasa; hilotzen tratamenduak eta nekrofagoak haiengana hurbiltzea.</p> <p>56.- Bertako biztanleen artean sentsibilizazio kanpaina bat egitea hegazti sarraskijaleek landa eremuaren kudeaketan betetzen duten zeregin onuragarriaren gainean.</p>
8.2 helburu eragingarria	Hegazti nekrofagoen eta habitat harkaiztarrak erabiltzen dituzten hegaztien hilkortasuneko ukipen eta iturriak ezagutu eta desagertzea.
Jarduerak	<p>57.- HBBEen eta KBEen dauden linea elektrikoak zehaztasun handiagoarekin aztertzea hegaztiak elektrokutatze eta talka egiteko duten arrisku maila erabakitze aldera, otsailaren 22ko 263/2008 Errege Dekretuan ezarritako neurriak aplikatzeko asmoz; dekretu horren bidez, goi tentsioko linea elektrikoetan neurri teknikoak ezartzen dira. Beharrezkoa bada, neurri zuzentzaileak idatziko dira erakunde titularren laguntzarekin, eta neurri horiek egikaritzeko egutegi bat prestatuko da.</p> <p>58.- Saien lekuetan eta hegazti harkaiztarrek habiak egiteko eremuetan izan daitezkeen ukipenak erabakitze azterketa bat egitea, HBBE/KBE eremuan ala delta jauzia, parapentea eta erabilera publikoko beste jardura estentsibo edo intentsiboko batzuk (ibilbideak, martxak, mendiko lasterketak) egiten diren. Beharrezkoa izanez gero, jardura horiek mugatuko dira hegaztien gaineko inpaktua murriztearren.</p> <p>59.- Eratzuntzeen datu bankuetan KBE/HBBEen berreskuratutako edo eratzuntutako hegaztiei buruz dagoen informazioa aztertzea, eta eratzun horiek berreskuratzeko arrazoiak ebaluatzea, haien populazioen dinamika hobeto ezagutzeko eta animaliak hiltzeko izan daitezkeen arrazoiak ezagutzeko asmoz.</p> <p>67. jardura ere aplikatzekoa da</p>

2.8. KIROPTEROAK

9. helburu nagusia	Gaur egun HBBEen eta KBEn dauden kiropteroen kontserbazio egoera ezartzea, eta haien populazioak egonkor jarraitzea babeslekua eta janaria emango dizkieten mikrohabitata eta elementuak erraztuz.
9.1 helburu eragingarria	HBBEko eta KBeko kiropteroen espezien banaketa, oparotasuna eta beharrak behar adina ezagutzea.
Jarraibideak	<p>D21.- Kiropteroen ehiza eremuak erraztuko dituzten baso soilguneak sustatzea.</p> <p>D22.- Animaliak harrapatzea eta erabiltzea dakartzan kiropteroen komunitateko laginketa teknikak erraztea; nolana ere, indibiduoak markatzeko eta jarraitzeko teknikak aplikatzea egokia den baloratuko da, irrati bidezko jarraipena, adibidez.</p>
Jarduerak	<p>60.- Azterketa bat egitea HBBEen eta KBEn dauden kiroptero espezieen banaketa kartografiatzeko, haietako asko dauden nahiz babesleku egokien eskaintza kalkulatzeko eta habitataren erabilera espazioan bereizteko. Azterketa honetako datuekin askotariko espezien kontserbazio egoera zehaztuko da.</p> <p>61.- Babesleku egokien eskaintza ez dela behar bestekoa erabakitzen bada, babesteko kutzak jartzeko beharra baloratzea, bai eta zenbait sektoretan zuhaitz kopuru egoki bat eraztuntzea ere kiropteroek beraien aldeko habitat gehiago baliatu ditzaten.</p> <p>62.- Baso baliabideetako kudeatzaileei (partikularrak nahiz administrazioetako teknikariak) zein herritarrei kiroptero komunitateak duen garrantziaren berri emango zaie; horrez gain, komunitate horretako aldeko kontserbazio egoerari eusteko baso kudeaketa egoki bat egiteko beharraren berri emango zaie.</p> <p>Aplikagarriak dira bertako basoak kontserbatzeari lotutako neurri guztiak, haien naturaltasuna eta egiturazko konplexutasuna hobetuz, eta haitzulo eta barrunbe karstikoen balio biologikoren ezagutzari lotutakoak.</p>

3. KUDEAKETARI LAGUNTZEKO TRESNAK

3.1. BIODIBERTSITATEARI BURUZKO EZAGUTZAK ETA INFORMAZIOA

10. helburu nagusia	Gorobel mendilerroko HBBEko eta Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBeko funtsezkoak eta kontserbazio xede diren elementuak kontserbatzeko egoera ahalik eta zehaztasun handienarekin ezagutzea, eta haien erreferentziatzko aldeko kontserbazio egoera zein den jakitea; horrekin batera, haien galera edo hondatzea eragin dezaketen arrazoiak zein diren erabakitzea, era horretan epe luzerako haien mantentzea bermatuko duten beharrezko neurriak berriz diseinatu eta egokitu ahal izateko.
10.1 helburu eragingarria	Kontserbatzeko habitat interesgarri guztien kartografia izatea, aldian behin eguneratuz, baita dibertsitate biologikorako edo osotasun ekologikorako garrantzitsuak diren natur edo kultur arloko elementu edo kokalekuena ere.
Jarduerak	<p>63.- Biodibertsitateari buruzko datu baseetan habitatak ezagutzeko hobekuntzak txertatzea, azalera murriztutakoetan bereziki, babestutako eremu horiek kudeatzetik abiatuz lortutakoak.</p> <p>64.- KBE/HBBEko udalerriren batek, jadanik existitzen den instalazioaren batean, liburutegi edo dokumentazio zentro bat sustatzea babestutako espaziorari buruzko ingurumen mailako informazioarekin, eta sortutako informazio berria jasoko duena. Instalazio horrek KBE/HBBEko balio naturalak, kulturalak, historikoak, sozioekonomikoak eta abar zabaltzeko zentro modura ere funtziona dezala sustatzea.</p> <p>65.- "Baliozko elementu natural, kultural eta geomorfologikoen inbentario geoerreferentziatu ireki" bat sortzea basoko faunarako eta florarako", esaterako: hildako zuhaitzak edo zuloak dituztenak, urari buruzko ikastaro txikiak, aldi baterako putzuz betetako lurzoruak, putzuak, heskaiak, landa bideak, bidezidorrak, azaleratze geologiko bereziak... Elementu bakoitza bereizi beharko da haren interesa eta koordinatu zehatzak adieraziz, gutxienez.</p>
10.2 helburu eragingarria	Habitaten kontserbazio egoera eta kontserbazio xedetat hartzen diren espezieen eta kudeaketan funtsezko edo xede diren elementuena ezagutzea.
Jarduerak	<p>66.- Basoko habitaten eta espezie basatien kontserbazioan ikusitako aldaketei buruzko fitxa bat egitea; horrenbestez, informazioa txostenak idazteko orduan erabili ahalko da.</p> <p>67.- HBBEn eta KBEn eskalada egiteak eta via ferratek kontserbazioaren xede diren edo Babes Bereziko Araubidean dauden fauna eta florari ukitzen dieten. Eskalada arautzeko araudi bat idaztea.</p> <p>68.- Zerbitzuetako langileentzako prestakuntza ikastaroak egitea dokumentu honetan proposatutako kudeaketako jarduerak, arautzeak eta jarraibideak ezagutarazteko asmoz, bai eta funtsezko elementuak identifikatzea ere.</p> <p>9., 10., 24. eta 35. jarduerak ere aplikagarriak dira.</p>

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES00244 Gorobel HBBE
Aurrez onartzeko dokumentua (2016ko abuztua)

16

10.3 helburu eragingarria	HBBE eta KBeko aniztasun biologikoaren balio ekonomiko guztiaren kalkulu bat izatea, bai eta haren espezieak nahiz ekosistemak hornitzen dituzten ingurumeneko ondasun eta zerbitzuak ere.
Jarduerak	69.- HBBE eta KBeko aniztasun biologikoaren balio ekonomiko guztia aztertzea, bai eta haren ekosistemak hornitzen dituzten ingurumeneko ondasun eta zerbitzuak ere.
10.4 helburu eragingarria	HBBE eta KBeko eta haien inguruneko basafaunaren heriotza ez naturalen puntu beltzen mapa egitea.
Jarduerak	<p>70.- Martiodako Basafauna Berreskuratzeko Zentroan sartzen diren espezie basati guztien erregistro informatiko bat egitea, KBE/HBBEtik etorritakoak. Lesio mota, zergatia eta hartu den puntuaren koordenada geografikoak barneratuko dira. Pozoitzea izanez gero, azterketa toxikologikoak egingo dira, zehapen eta administrazio arloko jarduerak hasteko emaitza fidagarriak bermatzeko metodoak erabiliz.</p> <p>71.- Honako hauentzako informazio kanpaina bat egitea: herritarrak, abeltzainak, ehiztariak eta basalurren jabeak, mendi elkarteak, sindikatuak eta lurraldean izaten diren beste kolektibo batzuk, aurreko puntuan aipatutako erregistroaren existentziaren gainean, parte hartu dezaten eta beraien begiztatzeen berri eman diezaieten administrazio eskuduneko langileei.</p> <p>72.- Eskuratutako informazioarekin puntu beltzen mapa bat prestatzea aurrez aipatutako bi neurrien bidez, eta haren barnean sartuko dira: linea elektrikoekin edo beste azpiegitura batzuekin izandako talken informazio georreferentziatua; elektrokuzio bidezko heriotza; tiroak; pozoitzeak; ibilgailuek harrapatzea eta espazioko basafaunako espeziei naturalak ez diren heriotza maiz eragiten dieten beste arrazoi batzuk.</p> <p>73.- Mapa hori aldi berean behin eguneratuko da, eta neurri zuzentzaileak ezarriko dira plan honetan eta ondorengoetan sartzeko, bai eta planen, programen eta proiektuen ingurumen ebaluazioetan aintzat hartzeko ere.</p> <p>73.- Pozoitze kasuetan jardura protokolo bat idaztea, eta gomendioak jasoko dituen dokumentu tekniko bat lantzea adituak lege berme guztiekin probak egin ditzan.</p> <p>74.- HBBE eta KBeko basafaunako naturala ez den hilkortasunari buruzko txosten bat egitea urtero honako alderdi hauek jasota: hartutako prebentzio neurriak eta haren emaitzak eta eskuragarri jartzea intereseko pertsona eta erakundeentzat.</p>
10.5 helburu eragingarria	Basoko suteak eta haien ondorioak murriztea.
Jarduerak	<p>75.- Belar sastrakak kentzeko eta suebakien eremuak mantentzeko lanak egitea KBE/HBBEko mendietan.</p> <p>76.- Arrisku eta beharra dagoenean, motordun ibilgailuei dagozkion mugak ezarriko zaizkio suteak pizteko arrisku handieneko egunetan.</p>

3.2. KOMUNIKAZIOA, HEZIKETA, PARTE HARTZEA ETA HERRITARREN KONTZIENTZIA

11. helburu nagusia	Partaidetza soziala sustatzea HBEEri eta KBEri eragiten dieten erabakiak hartzeko prozesuetan, bai eta herritarrak inplikatzeko ere haiek kontserbatzeko orduan.
11.1 helburu eragingarria	Aldizka, HBEE eta KBEko biodibertsitatea kontserbatzeko egoerari buruzko informazio ulergarria zabaltzea herritarrentzat; ildo horretan, egoera kaltegarriak sorrarazten dituzten arrazoien, arlo horretako politika publikoen eta politika horien emaitzen berri emango zaie.
Jarraibideak	D23.- Jarduera ekonomiko tradizionalak sustatzea, eta haiek biodibertsitatearen kontserbazioa hobetuko dute eta kontserbazioaren xede diren elementuen aldeko kontserbazio egoera mantentzea erraztuko.
Jarduerak	<p>77.- Arabako Foru Aldundiko webgunean KBEri eta HBEEri buruzko berriak atal bat sortzea, eta espazio horietan egindako lanak zabalduko dira bertan.</p> <p>78.- Komunikazio eta informazio programa bat sortzea, alde batetik, habitatak, flora, fauna eta prozesu ekologikoak kontserbatzeko jarduera, jarraibide eta arautzei buruz, eta bestetik, biodibertsitatea kontserbatzen lagundu dezaketen jarduera tradizionalei buruz, kaltetuak izan daitezkeen sektore sozialentzat edo neurri horietan aktiboki inplikatu daitezkeenentzat.</p> <p>79.- KBE/HBEE eremuari eta oro har Natura 2000 sareari buruzko informazio taulak jartzea udaletxeetan, kontzeju etxeetan edo interes sozialeko beste edozein tokitan.</p> <p>80.- KBEren eta HBEEren kudeaketan eta kontserbazioan inplikaturako ingurumen eta sektoreko administrazioak elkartzeko foro bat sortu eta garatzea: administrazio batzarrak, erkidegoko eta anaiarteko batzarrak, udalak, Arabako eta Bizkaiko Foru Aldundiak, Eusko Jaurlaritza, jarduerak koordinatzeko eta informazioa trukatzeko.</p> <p>81.- Aldizkako ebaluazioak egitea herritarrek HBEEren eta KBEren gainean eta bertako helburuen gainean daukaten jakintza, jarrera eta portaera jakiteko helburuz; horrela, herritarrentzako komunikazio, hezkuntza eta kontzientzia jarduerak berrantolatu ahal izango dira.</p> <p>82.- Basoko kudeaketa iraunkorra sortzen dituen ingurumen onurei buruzko dibulgazioko kanpainak egitea, KBEko eta HBEEko kontserbazio xede diren elementuak kontserbatzeari lotuta.</p>
11.2 helburu eragingarria	Herritarrak ezagutza jardueretan inplikatzeko espeziazko eta habitata kontserbatzeko eta boluntariotza sustatzeko.
Jarraibideak	D24.- HBEEren eta KBEren habitat eta espezie interesgarriak ezagutaraziko dituzten ingurumen hezkuntzako jarduerak babestea, eremuko behaketak barne, baldin eta haiek arriskutsuak ez badira habitata edo espeziea kontserbatzeko; eta biodibertsitatea jarraitzeko sareetan edo behatokitik izena emandako behaketa jarduerak sustatzea.

Jarraibideak	<p>D25.- Habitat eta espezieak aztertzekeo jarduerak sustatu eta erraztea, boluntariotzako jarduerak babestuz, esaterako: KBEko eta HBBEko eraztuntze zientifikoa, etengabeko ahaleginaren estazio bat ezarriz edo nazioarteko koordinatutako proiektuetan parte hartuz (PASER edo EMAN), hegaztien jarraipena egitea errolda linealen (Ika) edo entzute puntuen (Ipa) bidez eginez, hazkuntza garaian lehentasunezko espezieen jarraipena egitea, anfibioen jarraipena...</p> <p>D26.- Ekipamenduak eta azpiegiturak kudeatuko dituzten pribatuekin akordioak sustatzea landa lanerako baliagarriak izan daitezkeenak KBEen eta HBBEen azterketak egiteko.</p>
11.3 helburu eragingarria	Herritarren proaktibitatea sustatzea eta bereziki finkak kudeatzeaz arduratzen diren pertsonena espezieak eta habitata kontserbazteko orduan.
Jarraibideak	<p>D27.- KBEren eta HBBEren lurraldean kontserbaziorako jardunbide egokiak aplikatzea dakartzan laguntza lerroak sustatzea, esaterako: ingurumeneko eta nekazaritzako neurriak edo baso kontratua.</p> <p>D28.- KBEren eta HBBEren lurraldean kontserbaziorako jardunbide egokiak aplikatzea dakartzan jarduerak aitortzeko formulak sustatzea, esaterako: ekintzen publizitatea, sariak sortzea...</p>

3.3 GOBERNANTZA

12. helburu nagusia	Organo publiko eskudun guztien koordinazio instituzionala hobetzea, eta existitzen den ingurumen nahiz sektoreko araudi guztia egokitzea koherentea izan dadin dokumentu honen helburuekin eta haiek lortzeko ezartzen dituen kontserbazio neurriekin.
12.1 helburu eragingarria	Batzorte tekniko iraunkor bat sortzea Eusko Jaurlaritzan eta Arabako eta Bizkaiko Foru Aldundietan biodibertsitatean eskumenak dituzten zuzendaritzen jarduerak HBBEen eta KBEen koordinatzeko, bai eta HBBEren eta KBEren kudeaketan inplikaturako beste administrazio eta erakundeekin koordinazioa sustatzea ere.
Jarduerak	<p>83.- Eusko Jaurlaritzaren, Araba eta Bizkaiko Foru Aldundien eta eremua osatzen duten administrazio eta toki batzarren artean talde egonkor bat sortzea kontserbazio eta kudeaketa tresnen kontserbazio arautze, jarraibide eta jardueren aplikazioan eta informazioa trukatzeko foro gisa. Jarraipena egiteko organo hori HBBE eta KBE izendatu eta gehienez urtebete geroago eratu beharko da.</p> <p>84.- Aurreikusitako neurrien aplikazioan ahalik eta eraginkortasun handiena lortzeko, beharrezkoak diren hitzarmenak eta gainerako koordinazio mekanismoak ezarriko dira foru aldundiko sailekin eta Eusko Jaurlaritzakoekin, KBEen eta HBBEen eskumenak dituzten beste administrazio batzuekin eta inplikaturako udalekin.</p>

Jarduerak	85.- Habitat, flora eta fauna espezieen kudeaketan eta kontserbazioan nahiz espazioaren prozesu ekologikoetan eragina izan dezaketen jardueren erregistro bat sortzea, haien finantzatzeko modua barnean hartuz, Habitat Zuzentarauaren 17. artikuluan aipatutako sei urtean behingo txostenari begira.
12.2 helburu eragingarria	Existitzen den ingurumen eta sektoreko araudi guztia egokitzea egungo kontserbazio neurrien aplikazioa errazteko.
Jarraibideak	D29.- Natura 2000 espazioen babestutako espazio naturalaren izaerari erreparatuz, lurralde antolamenduko eta hirigintza plangintzako tresnek haren artifizializazioa ekidinduz eta lurzoru urbanizazioa lurzoru urbanizagarri edo hirikoa birsailkatzea, eremu horietan dauden habitat natural moten eta espezieen kontserbazioa bermatzeko asmoz.
Jarduerak	86.- Beraien aplikazio esparrua KBE/HBBE izango duten kudeaketako dokumentuak guztiz edo zati batean berrikusiko dira, naturagune hau kudeatzeko dokumentuan ezarritakoari egokitu daitezkeen.
12.3 helburu eragingarria	Gaztela eta Leongo Juntarekin ahalik eta koordinazio handiena lortzea dokumentu hau kontserbatzeko helburuak eskuratze aldera.
Jarduerak	87. Burgosen alboko espazioen organo kudeatzaileekin harremanetan jarriko da araudiari nahiz kudeaketari buruzko informazioa trukatzeko, eta ingurune naturala, espezieak eta habitatak babesteko eta hobetzeko jarduerak koordinatzeko.

4.- JARDUEREN KOSTUAREN GUTXI GORABEHERAKO KALKULU EKONOMIKOA

Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testuategina onartzen duen Legegintzako Dekretuaren 22 artikulua ezarritakoa betetzeko, honako programa honetan jasotako ekintza eta neurriei dagozkien kalkulu ekonomikoak zehaztuko dira jarraian.

22.3. artikulua:

Txostenak, bere tramitazioaren hasierako faseetatik hasita, memoria ekonomiko bat izango du, zeinak espresuki jasoko dituen 92/43/EE Zuzentarauaren 8. artikuluan jasotako baterako finantzaketa komunitarioaren arabera beharrezkotzat hartzen diren aurreikuspenak.

Jarraian, aurreko paragrafoan aipatu den 8. artikulua jaso da, hain zuzen ere, artikuluhorren 1 eta 2. atalak:

1. *Lehentasunezko habitat naturalak eta/edo lehentasunezko espezieak dituzten kontserbazio bereziko eremu izendatzeko proposatzen diren lekuei dagokienez, proposamenen aldi berean, estatu kideek, hala bidezkoa denean, zenbatespenak bidaliko dizkiote Batzordeari, erkidegoak lagundutako finantzatzeaz den bezainbatean, estatuek betebeharrak bete ahal izateko 6. artikulua 1. atalak ezarritakoari jarraiki.*

2. *Lagundutako finantzaketa eskatzen direneko leku garrantzitsuei gagozkiela, Batzordeak, dena delako estatu kidearekin batera, beharrezko neurriak zehaztuko ditu lehentasunezko habitat naturalen kontserbazio egoera onuragarriari eusteko edo leheneratzeko, bai eta neurri horien zioz ateratzen diren gutzizko kostuak ere.*

2. KUDEAKETAREN FUNTSEZKO EDO XEDE ELEMENTUAK KONTSERBATZEKO JARRAIBIDEAK ETA NEURRIAK**2.1. BASOAK**

NEURRI EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
1.- 1 hektareatako azalerako 10 lur-zati gutxienez hautatzea, garrigako egituraren bereizgarri direnak, jabetza publikoko artadietan daudenak bereziki eta basoko elkarteekin eta udaleko ordezkarekin adostuta, goi mendi bihurtzeko birbasotze esperimentalak egiteko.	10.000
2.- Indibiduen oinen diametro, egitura eta tamainaren bilakaera ebaluatzea, luraren higadura eta bigarren mailako espeziak zabaltzea aurreko jardueran adierazitako lur-zatietan. Sei urte bakoitzeko prezioa.	8.000
3.- Mendiko garrigako kudeaketaren birbasotzeari eta jardunbide egokiei buruzko jarraibideak idaztea; sutako egurra eta egurra lortzea goi mendi bihurtzearekin eta basoko naturaltasuna hobetzearekin bateragarriak izango dira, bertako basoak kontserbatzeko lanengatik laguntza osagarria ezartzeko aukera jasoz.	5.000
4.- KBEko basoko habitaterako kontserbazio egoeraren ebaluazioa prestatzea Basoko Inbentarioaren Lurzatien Sareko parametroetan oinarrituz.	5.000
5.- Jarduera plan bat finkatzea eta egikaritzea Gorobelgo pagadien hondatzea eta atzerapena gelditzeko.	25.000
6.- Hezeguneak berreskuratzea edo sortzea basoen barnean, bereziki fauna espezie interesgarriak daudela jakiten den eremuetan edo habitataren potentzialtasuna haientzako egokia den eremuetan (anfibia eta kiropteroetarako bereziki).	15.000
7.- Ormijana mendiko ehun urte baino gehiagoko zurbeltzen Basoko Erreserbaren Kudeaketa Plana idaztea eta onartzea.	5.000
8.- Arkamo eta Gibijo mendietako 4 unada hautatzea, haien biodibertsitatearen erakusle izango direnak.	6.000
9.- <i>Lopinga achine</i> lepidopteroaren banaketa, populazioaren dentsitatea eta ingurumen beharrak ezagutzeko azterketa egitea.	4.000
10.- <i>Lopinga achine</i> espeziearen aldeko neurriak ezartzea, aurreko azterketan lortutako datuen arabera.	4.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES00244 Gorobel HBBE
Aurrez onartzeko dokumentua (2016ko abuztua)

22

2.2.- BELARDIAK, LARREAK ETA MEGAFORBIOAK

NEURRIA EDO JARDUERA		KOSTUA (€)
11.-	Belardi, larre eta megaforbioen espazio eta denboraren bilakaeraren jarraipeneko protokolo bat ezartzea airez hartutako irudiak aztertuz eta lurrean kontrolako lur-zatiak ezarri.	5.000
12.-	6210 eta 6210* habitaten esleipen inbzipideak zehaztea, eta haien kartografia berrikustea.	10.000
13.-	Belardi, larre eta megaforbioen habitat interesgarrien bilakaeraren eta KBE nahiz HBBE eremuaren abeltzaintza erabileraren arteko harremana aztertzea, lekuko lurz-zatiak hautatuz.	20.000
14.-	Aurreko neurriaren emaitzen arabera, Natura 2000 espazioko megaforbioak kudeatzeko plan bat idaztea, artzaintzako protokolo bat eta ingurunearen karga gaitasuneko azterketa bat ezarri.	10.000
15.-	Funtsezko elementutzat jotako edo babes bereziko araubidean hartutako erkidego mailako intereseko larre eta sastraken azalerak "balio natural handiko nekazaritza eremu" gisa sartzea, Europako Batzordera igortzeko eta Landa Garapeneko Programan (LGP) sartzeko.	-
16.-	"Mendiko larreak aprobetxatzeko kudeaketa" eta "Bertako animalia arrazen kontserbazioa" Landa Garapeneko Programako neurriek KBE eta HBBEen duen eragin, eraginkortasun eta efizientziaren azterketa bat egitea, biodibertsitateari lotutako adierazle neurgarriak erabiliz, eta gomendioak eginez, hala degokionean, bere zabalikundea eta erabilera hobetzeko.	5.000
17.-	"Natura 2000 Laguntzak" plana zehaztea LGPn sartu ahal izateko edo beste ordainketa, laguntza edo diru laguntza lerro batzuek, Natura 2000 sarea espazioetan sartutako larre habitaten kontserbazioa eta hobekuntza sustatzeko asmoz.	3.000
18.-	Putzuak babestu eta ixtea ganadua edanlekuen instalazioetan sar ez dadin.	45.000
19.	Heskai berriak mantendu eta sortzea.	4.000
20.-	KBEko eta HBBEko erabilera publikoko mendietako larre aprobetxamenduan jardunbide egokien gida bat idaztea eta argitaratzea.	1.000
21.-	Otsoa jarraitzeko eta ikertzeko ekintzak espeziaren ezagutza eta kudeaketa hobetzeko.	36.000
22.-	Otso eta txakur basatuek ganaduari egindako erasoak saihesteko neurriak hartzea.	80.000
23.-	Kontserbazioari lagunduko dioten abeltzaintzako ustiapenei Ingurumen Zerbitzuen ordainketak aplikatzea.	150.000
24.-	Otsoari buruzko dibulgazio kanpainak egitea eta sustatzea, eta ekosistemen kontserbazioan hark duen esku hartzea.	26.000
25.-	Abeltzaintza estentsiboaren ingurumen eta gizarte mailako garrantziari buruzko dibulgazioko kanpainak egitea eta sustatzea.	6.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES00244 Gorobel HBBE
Aurrez onartzeko dokumentua (2016ko abuztua)

23

NEURRIA EDO JARDUERA		KOSTUA (€)
26.-	Lairre habitaten lepidopteroen eta bereziki <i>Phengaris arion</i> espeziearen banaketa, populazio dentsitate eta ingurumen beharrik ezagutzeko azterketa egitea.	4.000
27.-	<i>Phengaris arion</i> espeziearen aldeko neurriak ezartzea, aurreko azterketan lortutako datuen arabera.	4.000
2.3.- HAITZULOAK ETA BARRUNBE KARSTIKOAK		
NEURRIA EDO JARDUERA		COSTE (€)
28.-	HBBEn eta KBEn dauden haitzulo eta barrunbe bakoitzaren egoera aztertzeko inbentarioa egitea, balio naturalak eta inpaktuak jasoz.	10.000
29.-	8310 habitataren egungo kontserbazio egoera zehaztea aurreko puntuko azterketaren berariazko helburuetan oinarrituz.	6.000
30.-	Alerta sistema goiztiarra ezartzea balio biologikoa duten barrunbeak kontserbatzeko.	10.000
31.-	Haitzulo eta barrunbeek balioei buruzko dibulgazio eta hezkuntza ekintzak egitea.	6.000
32.-	Beharrezkotzat jotzen diren haitzulo eta barrunbeetarako sarrerak ixtea bertako balioen kontserbazioa bermatzeko, haien ondare biologikoa erabakitzeko azterketaren berariazko helburuekin bat etorritz.	25.000
33.-	Barrunbeak garbitzea.	15.000
34.-	HBBE eta KBETik hurbil dauden laginketa estazioetako lurpeko eta lur gaineko uraren kalitatea neurtzeko txostenen urteroko azterketa, eta beharrezkoak diren neurri zuzentzaileak idaztea.	6.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES00244 Gorobel HBBE
Aurrez onartzeko dokumentua (2016ko abuztua)

24

2.4. ERREGEAREN KOROA (SAXIFRAGA LONGIFOLIA)

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
35.- Subijanak haitzarteko hormen prospekzio zehatza <i>Saxifraga longifolia</i> dagoen udalerrri gehiago topatzeko asmoz.	6.000
36.- <i>Saxifraga longifolia</i> espeziearen populazioa banatzeko eremuaren kartografia zehatza egitea (1:1.000 eskalan edo eskala handiagoan), bai eta beraien behar ekologikoetarako ezaugarri fisiko nahiz geologiko egokiak dituzten espezierako potentzialki egokiak diren hurbileko eremuenak ere.	5.000
37.- Kontserbazio eremuaren bilakaera, indibiduo kopurua, loretan dauden indibiduoak eta zuhaitz landareak jasotzen dituen jarraipen plan bat finkatzea.	5.000
38.- Azterketa bat egitea, eta bertan analizatuko dira: espeziearen fenologia, loretze tasa, fruktifikazio tasa, fruten ekoizpena eta fruitu bakoitzeko haziena, bai eta gerta daitezkeen elkarrekintza biotikoak ere.	15.000
39.- <i>Saxifraga longifolia</i> eta beste flora espezie interesgarri batzuen hazien bilketa sustatzea ex situ kontserbatzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko Germoplasma Bankuan bereziki.	8.000
40.- KBE/HBBE eremuan mehatxatuta edo interesgarriak diren florako espezieen inbentarioa egitea, izan daitezkeen mehatxuena eta kontserbazio egoerarena.	10.000

2.5.- FAUNA SAPROXILIKOA

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
41.- Funtsezko elementu hau osatzen duten basoko ornogabeen espezieen inbentarioa egitea.	25.000
42.- Kontserbazioaren xede den fauna saproxilikoaren egungo kontserbazio egoera zehaztea, fauna horren banaketa nahiz oparotasunaren ezagutzaren araberak.	6.000
43.- Espezie saproxilikoetarako eremuen mapa interesgarri bat lantzea gaur egun erabilgarri dauden aipuak geoerreferentziatuz.	4.000
44.- Aldeko kontserbazio egoera zehaztea egungo kontserbazio egoera eta habitak egokiaren azalera aintzat hartuz.	6.000
45.- Soilgune dentsitate handieneko eremuak kartografiatzea hostoerorkorreko basoen barnean, kartografiatutako eremu bakoitzeko habitataren kalitatea zehaztea (zutik hildako zuhaitzak eta eroritako hildako zuhaitzak), eta kasu bakoitzean basoko lan egokiak definitzea fauna saproxilikoak garatzeko egoera guztiak errazte aldera.	9.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES00244 Gorobel HBBE
Aurrez onartzeko dokumentua (2016ko abuztua)

25

NEURRIA EDO JARDUERA		KOSTUA (€)
46.-	Hildako egurrik ez eta soilguoneak dituen eremu basotsuetan, enborrak eta adarrak pilatzea eguzkiak jotzen duen tokietan.	6.000
47.-	Basoko inbentarioetan edo idazten diren mendiak antolatzeako planetan ikusten bada pagadietan dauden zutik hildako zuhaitzak ez direla behar beste, aleen eraztuntzea programatu da <i>Rosalia alpina</i> jartzeko puntu egokien kopurua areagotzeko asmoz.	4.000
48.-	Mendiko jabeen erakundeen eta jendearen artean, oro har, fauna saproxilikoari eta basoei buruzko liburuxka bat idatzi, argitaratu eta zabaltzea.	3.000

2.6. BASO IGEL JAUZKARIA (RANA DALMATINA)

NEURRIA EDO JARDUERA		KOSTUA (€)
49.-	Prospekzioa egitea baso igel jauzkariak HBEEn eta KBEen duen banaketa eta oparotasuna kalkulatzeko, babesleku egokien eskaintza erabakiz eta kartografiatuz, eta habitataren erabilera Natura 2000 espazio horietan bereiziz.	15.000
50.-	Abeltzaintza erabilerarako putzuak sortzea, kontserbazio neurriekin.	10.000-
51.-	Babesleku egokien eskaintza ez dela behar bestekoa erabakitzen bada, putzu artifizialak sortuko dira baso igel jauzkariak aldeko habitata izateko aukera handiagoa izan dezan.	10.000-
52.-	Ganaduak putzuak dauden eremuetan zer eragin izan dezakeen aztertzea, eraginak zuzentzea eta faunarako nahiz habitaterako ur kalitatea bermatzea.	10.000
53.-	Heskai nahiz zuhaitzen sare bat aztertzea eta sortzea beraien artean ezagutzen diren populazioak konekta daitezzen, KBE/HBBE espazioan bertan eta hurbileko eremuekin; horrenbestez, baso igel jauzkaria batetik bestera ibili ahaliko da.	6.000

2.7.- HEGAZTI NEKROFAGOAK EDO TA HABITAT HARKAITZARRAK ERABILTZEN DITUZTEN HEGAZTIAK

NEURRIA EDO JARDUERA		KOSTUA (€)
54.-	Hegazti nekrofagoen edota harkaitzarren populazioari jarraipena egitea.	20.000
55.-	Nutrizio beharrei dagokienez, janari ugari duten tokiak ebaluatzeko azterketa bat egitea.	10.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES00244 Gorobel HBBE
Aurrez onartzeko dokumentua (2016ko abuztua)

26

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
56.- Bertako biztanleen artean sentibilizazio kanpaina bat egitea hegazti sairaskijaleek landa eremuaren kudeaketan betetzen duten zeregin onuragarriaren gainean.	3.000
57.- HBEEn eta KBEEn dauden linea elektrikoak zehatz-mehatz aztertzea hegaztiak elektrokutatzeke eta talika egiteko arriskua erabakitzeke, eta neurri zuzentzaileen proiektua.	25.000
58.- Gorobileko mendilerroan ala-deltaiko jauziaren eta parapentearen jardueren Tertangako saien lekuan izan dezaketen ukipena erabakitzeke azterketa bat egitea, eta haien arautzea beharrezkoa bada.	10.000
59.- Erantzuntzeen datu bankuetan KBE/HBBEn berreskuratutako edo eraztundutako hegaztiei buruz dagoen informazioa aztertzea, eta eraztun horiek berreskuratzeke arrazoiak ebaluatzea, haien populazioen dinamika hobeto ezagutzeke eta animaliak hiltzeko izan daitezkeen arrazoiak jakiteko asmoz.	2.000

2.8.- KIROPTEROAK

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
60.- Azterketa bat egitea HBBEn eta KBEEn dauden kiroptero espezieen banaketa kartografiatzeko, haletako asko dauden nahiz babesleku egokien eskaintza kalkulatzeko eta habitataren erabilera espazioan bereizteko.	20.000
61.- Babesteko kutzak jartzeko eta zuhaitzak eraztuntzeko beharra baloratzea kiropteroen aldeko habitat gehiago izateko.	4.000
62.- Baso ballibideetako kudeatzaileei (partikularrak nahiz administrazioetako teknikariak) zein herritarrei kiroptero komunitateak duen garrantziaren berri ematea; horrez gain, komunitate horretako aldeko kontserbazio egoerari eusteko baso kudeaketa egoki bat egiteko beharrendu berri emango zaie.	3.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES00244 Gorobel HBBE
Aurrez onartzeko dokumentua (2016ko abuztua)

27

3.- KUDEAKETA BABESTEKO TRESNAK**3.1. Biodibertsitateari buruzko ezagutza eta informazioa**

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
63.- Biodibertsitateari buruzko datu baseetan, espazio horien kudeaketatik abiatuz lortutako habitaten ezagutzako hobekuntzak jasotzea.	1.000
64.- Jadanik lehendik dagoen instalazio batean, dokumentazio eta dibulgazioko zentro bat jartzea KBE/HBBERi buruzko ingurumen informazioarekin.	5.000
"Basoko faunarako eta florarako baliozko elementu natural, kultural eta geomorfologikoen inbentario ireki geoerreferentziaduna" sortzea.	15.000
66.- Basoko habitaten eta espezie basatien kontserbazioan ikusitako aldaketei buruzko fitxa bat egitea; horrenbestez, informazioa txostenak idazteko orduan erabili ahaliko da.	3.000
67.- Eskaladak eta via ferratek HBBE/KBEn, fauna eta falorako espeziei sortutako ondorioak zehaztea. Eskalada arautzeko araudia idaztea.	10.000
68.- Zerbitzuetako langileentzako prestakuntza ikastaroak egitea dokumentu honetan proposatutako kudeaketako jarduerak, arautzeak eta jarraibideak ezagutarazteko asmoz, bai eta funtsezko elementuak identifikatzea ere.	6.000
69.- HBBE eta KBEko aniztasun biologikoaren balio ekonomiko guztia aztertzea, bai eta haren ekosistemak hornitzen dituzten ingurumeneko ondasun eta zerbitzuak ere.	6.000
70.- Martiodako Basafauna Berreskuratzeko Zentroan sartzen diren espezie basati guztien erregistro informatiko bat egitea, KBE/HBBEtik etortitakoak.	3.000
71.- Aipatutako erregistroari buruzko informazio kanpaina egitea.	3.000
72.- Aurrez aipatutako bi neurrien bidez lortutako informazioarekin puntu beltzen mapa egin eta aldia behin eguneratzea.	4.000
73.- Pozoitz kasuetan jarduera protokolo bat idaztea, eta gomendioak jasoko dituen dokumentu tekniko bat lantzea adituak lege berme guztiekin probak egin ditzan.	3.000
74.- HBBEko eta KBEko basafaunako naturala ez den hilkortasunari buruzko txosten bat egitea, eta bertan, hartutako prebentzio neurriak eta haren emaitzak jasoko dira.	3.000
75.- Belar sastrakak kentzeko eta subakien eremuak mantentzeko lanak egitea KBE/HBBEko mendietan.	24.000
76.- Motordun ibilgailuei dagozkion mugak ezartzea suiteak pizteko arrisku handieneko egunetan.	3.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES00244 Gorobel HBBE
Aurrez onartzeko dokumentua (2016ko abuztua)

28

3.2.- Komunikazioa, heziketa, parte hartzea eta herritarren kontzientzia

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
77.- Arabako Foru Aldundiko webgunean KBERi eta HBBERi buruzko berariazko atal bat sortzea, eta espazio horietan egindako lanak zabalduko dira bertan.	-
78.- Komunikazio eta informazio programa bat sortzea, alde batetik, habitatak, flora, fauna eta prozesu ekologikoak kontserbatzeko jarduera, jarraibide eta arautzei buruz, eta bestetik, biodibertsitatea kontserbatzen lagundu dezaketen jarduera tradizionalari buruz, kaltetuak izan daitezkeen sektore sozialentzat edo neurri horietan aktiboki inplikatu daitezkeenentzat.	6.000
79.- KBE/HBBE eremuari eta oro har Natura 2000 sareari buruzko informazio taulak jartzea.	10.000
80.- KBERen eta HBBERen kudeaketan eta kontserbazioan inplikatutako ingurumen eta sektoreko administrazioak elkartzeko foro bat sortu eta garatzea.	-
81.- Aldian behingo ebaluazioak egitea biztanleek HBEEKiko eta KBEkiko eta haien helburuekiko duten ezagutza, jarrera eta jokabide maila neurtzeko.	6.000
82.- Basoko kudeaketa iraunkorra sortzen dituen ingurumen onurei buruzko dibulgazioko kanpainak egitea, KBEko eta HBBEko kontserbazio xede diren elementuak kontserbatzeari lotuta.	6.000

3.3- Gobernantza

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
83.- Eusko Jaurlaritzaren, Araba eta Bizkaiko Foru Aldundien eta espazioa osatzen duten administrazio eta toki batzarren artean talde egonkor bat sortzea kontserbazio eta kudeaketa tresnen kontserbazio arautze, jarraibide eta jardueren aplikazioan eta informazioa trukatzeko foro gisa.	4.000
84.- Aurreikusitako neurrien aplikazioan ahalik eta eraginkortasun handiena lortzeko, inplikatutako administrazioen artean beharrezkoak diren hitzarmenak eta gainerako koordinazio mekanismoak ezartzea.	-
85.- Habitak, flora eta fauna espezieen kudeaketa eta kontserbazioan nahiz espazioaren prozesu ekologikoetan eragina izan dezaketen jardueren erregistro bat sortzea.	-
86.- Beraien aplikazio esparrua KBE/HBBE izango duten kudeaketako dokumentuak guztiz edo zati batean berrikustea, naturagune hau kudeatzeko dokumentuan ezarritakoari egokitu daitezen.	3.000

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES00244 Gorobel HBBE
Aurrez onartzeko dokumentua (2016ko abuztua)

29

NEURRIA EDO JARDUERA	KOSTUA (€)
87. Burgosen alboko espazioen organo kudeatzailleei hurremanetan jarriko da araudiari nahiz kudeaketari buruzko informazioa trukatzeko, eta ingurune naturala, espezieak eta habitatak babesteko eta hobetzeko jarduerak koordinatzeko.	-
JARDUEREN KOSTUA, GUZTIRA	921.000 €

III. eranskina. ES2110003 Arkamo-Gibijo-Arrastaria KBE / ES00244 Gorobel HBBE
Aurrez onartzeko dokumentua (2016ko abuztua)

30